

GÜRCİSTAN

ÜLKE PROFİLİ

Bu kitapçıktaki veriler
T.C.Ticaret Bakanlığı Dış Temsilcilikler ve
Uluslararası Etkinlikler Genel
Müdürlüğü'nden alınmış tır .

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	13
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Nüfus	3,7 milyon
Dili	Resmi dil: Gürcüce
Etnik Yapı:	Gürcü (% 84), Azeri (% 7), Ermeni (% 6), diğer (% 3)
Yönetim Biçimi	Yarı Başkanlık tipi Cumhuriyet
Para Birimi	Lari (1 ABD Doları: 2,99 Lari)
Başkent	Tiflis (1,2 milyon)
Önemli Şehirler	Kutaisi (193 bin), Zugdidi (175 bin), Batum (124 bin)
Yüzölçümü	69.700 km ²

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü (AGİT), Avrupa Konseyi (AK), Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA), Birleşmiş Milletler (BM), Dünya Bankası (WB), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Gürcistan, Ukrayna, Azerbaycan ve Moldova Grubu (GUAM), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ), Uluslararası Para Fonu (IMF), Uluslararası Polis Teşkilatı (INTERPOL), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO).

Coğrafi Konum

Gürcistan, 40' ve 47' doğu boylamları ile 41' ve 44' kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. 69.700 km² olan yüzölçümünün yaklaşık %80'i dağlıktır. Ülkenin kuzeyinde Rusya Federasyonu (Dağıstan, Çeçenistan, Kuzey Osetya, Kabarday-Balkar Özerk Cumhuriyetleri), güneyinde Ermenistan, güneydoğusunda Azerbaycan, güneybatı ve batısında Türkiye yer almaktadır. Kara sınırlarının uzunluğu yaklaşık 2.000 km'dir. Batı ve kuzeybatısında 310 km uzunluğunda Karadeniz kıyıları yer almaktadır.

Kuzeyden Büyük Kafkas ve güneyden Transkafkas dağları ile çevrili olan Gürcistan merkezde tektonik bir yapıya sahiptir. Karadeniz kıyılarından doğudaki Alazani Vadisine kadar olan bölümde, tarıma elverişli büyük ova ve platolar bulunmaktadır.

Gürcistan'ın batısına ılık, nemli Akdeniz iklimini andıran yarı tropik iklim, doğusuna ise Alp Dağları'nın iklim özelliklerine benzer kara iklimi hakimdir. İklimin bu kadar değişmesinde, ülkeyi doğu ve batı olmak üzere ikiye ayıran Likhi Sıradağlarının büyük rolü vardır.

Ayrıca, Gürcistan Kafkaslarda en fazla yağış olan ülke konumunda olup, Karadeniz kıyılarında yıllık yağış miktarı 2.000 mm³'ün üzerindedir. Başkent Tiflis'te yıllık ortalama sıcaklık ise 12.8 °C'dir.

İklim ve coğrafyanın getirdiği avantaj ile Gürcistan, turistlerin ve araştırmacıların ilgisini çekecek kadar zengin ve kendine özgü bir floraya sahiptir. Büyük kısmını meşe, çam, kayın, ceviz ve fındık ağaçlarının oluşturduğu ormanlar ülkenin yaklaşık %35'ini kaplamaktadır.

Gürcistan, en büyükleri Rioni, Inguri, Kura ve Mktvari olmak üzere çok sayıda akarsuya sahiptir. Ülkedeki akarsular taşımacılık yapılmasına müsait olmamasına rağmen özellikle büyük hidroelektrik enerjisi üretimi için son derece uygundur.

Ayrıca, ülkede 850'den fazla göl, yarısından fazlası termal olmak üzere 2.000 civarında mineral su kaynağı bulunmaktadır. Diğer taraftan, Shkana (5.068); Janga (5.059) ve Kazbegi (5.033) başlıca yüksek dağlardır.

Siyasi ve İdari Yapı

Trialeti ve Samtavro bölgelerinde yapılan kazılarda, MÖ 2000 yıllarında (Bronz Çağı) yerleşim olduğu tespit edilen Gürcistan'a bugünkü halkın atalarını teşkil eden toplulukların MÖ 7. asırda Mezopotamya'dan geldiği sanılmaktadır. Bu toplulukların kurdukları krallıklar (batıda Cholchis, doğuda Iberia) önce İranlılar, daha sonra Büyük İskender'in egemenliği altına girmiştir.

Eski başkent olarak nitelendirilen Mtskheta MÖ 4. asırda kurulan Iberia'nın başkenti olup, Büyük İpek Yolu üzerinde bulunmaktadır. MÖ 66 yılında Romalılar tarafından işgal edilmiş olan Gürcistan MS 337 yılında Kral Mirian döneminde Kapadokya'dan gelen Aziz Nino zamanında Hristiyanlığı benimsemiştir. 5. asır ise Gürcü alfabesinin ilk kez kullanılmaya başladığı dönem olarak iddia edilmektedir.

6. asırda Gürcistan'da feodal bir yapı oluşmuş, ardından 9. asıra kadar Arap hakimiyeti altında kalmıştır. İki yüz yıl süren Müslüman idaresinden sonra 9. asırda başlayan özgürlük hareketleri sonucunda II. David tarafından Tiflis geri alınmış, daha sonra IV. David ve Kraliçe Tamara döneminde ülke sınırları sürekli genişlemiştir. 1215 yılında Erzurum ve Trabzon'dan Gence'ye; Azerbeycan'dan Çerkezya'ya kadar çok büyük bir alana yayılmıştır. 13. yüzyıla kadar geçen bu dönem Gürcü tarihinde "Altın Çağ" olarak nitelendirilmektedir.

13. asrın başında ülke Moğollar tarafından istila edilmiş, Osmanlı İmparatorluğu'nun İstanbul'u almasından sonra Hristiyan batı ile bağları kopan Gürcistan, 14. ve 15. asırlarda Türk ve İran saldırılarına hedef olmuştur. 1510 yılında Osmanlı orduları o zamanki başkent Kutaisi de dahil olmak üzere Gürcistan'ın büyük bölümünü ele geçirmiş, ancak bu yüzyılın sonunda İranlılar ülkenin doğusuna hakim olmuştur.

Daha sonra sürekli olarak Osmanlı veya İran egemenliği altında kalan Gürcistan, Kral II. Irakli döneminde 1783 yılında yapılan Georgievsk Anlaşması ile Rusya'nın koruması altına girmiştir. 1801 yılında anlaşmayı tek taraflı olarak fesheden Rusya, Gürcistan'ı ilhak etmiş ve ülkeyi Ruslaştırma politikasını uygulamaya başlamıştır. Ancak, bu politikaya duyulan tepkiler milliyetçilik akımlarını güçlendirmiş, üç Kafkas ulusu arasında (Gürcüler, Ermeniler ve Azeriler) Transkafkasya Federasyonu (OZAKOM) kurulmuştur. Ancak, iç çekişmeler nedeniyle Federasyon uzun süreli olmamıştır.

1917 yılındaki Bolşevik ihtilalinden sonra 26 Mayıs 1918 tarihinde bağımsızlık ilan edilmiş, Avrupa ülkelerinin Anayasalarından esinlenerek yeni Anayasa oluşturulmuştur. Söz konusu Anayasa'da Osetler, Abhazlar ve Acarlar gibi azınlıklara otonomi verilmemiş, ancak, bu defa da ülke Almanların etkisi altına girmiştir. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nda yenilmesi üzerine, Kızıl Ordu tarafından işgal edilmiş ve 12 Mart 1922'de üç Cumhuriyetin de katılımı ile Transkafkasya Sovyet Federe Sosyalist Cumhuriyeti'ne bağlanmıştır. 1936 yılında ise TSFSR'nin dağılmasıyla Sovyetler Birliği'nin (SSCB) bir üyesi haline gelmiştir.

SSCB'nin glasnost ve perestroyka hareketi ile birlikte dağılma sürecine girmesinin ardından, ilk bağımsızlık hareketleri Baltık Cumhuriyetleri ile birlikte Gürcistan'da da başlamış, 1989 yılında Kızıl Ordu askerleri ile vatandaşlar arasında yaşanan olaylardan sonra bağımsızlık isteği ön plana çıkmıştır.

Son olarak, Gürcistan Yüksek Sovyeti'nin 1921 tarihli Gürcistan-SSCB Anlaşması ile 1922 tarihli Birlik Anlaşması'nın geçerli olmadığına karar vermesi üzerine, 31 Mart 1991'de ülke genelinde referanduma gidilmiş ve seçmenlerin %98'i yeni Cumhuriyeti onaylamıştır. Bunun üzerine, 9 Nisan 1991'de Gürcistan Parlamentosu ülkenin bağımsızlığını ilan etmiştir.

Gürcistan, 24 Ağustos 1995'te kabul edilen Anayasaya göre, 31 Mart 1991'da yapılan referandum ve 9 Nisan 1991'da kabul edilen bağımsızlık yasası ile bağımsız, üniter ve bölünmez bir devlet olarak kurulmuştur. Ülkenin yönetim şekli demokratik cumhuriyettir.

Gürcistan'ın idari yönetim birimleri, 9 bölge ve başkent Tiflis ile Abhazya Özerk Cumhuriyeti ve Acara Özerk Cumhuriyeti'nden oluşmaktadır.

Gürcistan Parlamentosu tek kamaralı olup, 150 üyeden oluşmaktadır. Parlamento seçimleri dört yılda bir düzenlenmektedir.

Nüfus ve İstihdam

Ülke çok önemli bir nüfus sorunu ile karşı karşıyadır. 1989 yılında gerçekleştirilen nüfus sayımından bugüne kadar, 5,5 milyon olan ülke nüfusu yaklaşık %30 oranında düşüş göstermiştir. 2019 yılı itibarı ile ülke nüfusu 3,7 milyondur. Nüfustaki bu ciddi düşüş; düşen doğum oranı, büyük çaptaki göç ve ülkeden kopan bölgelerdeki (Abhazya ve Güney Osetya) nüfusun sayılamamasından kaynaklanmaktadır. Doğum oranının düşmesine ve büyük çaplı göçe, iç savaş nedeni ile yaşanan sıkıntılar ve ülke ekonomisindeki kötüye gidiş neden olmuştur.

İstatistiki göstergelere göre göç eden nüfusun büyük çoğunluğu çalışma yaşında olup, bu kişilerin çok büyük bölümü meslek sahibi ya da yüksek eğitim görmüş kişilerdir. Çalışma yaşındaki nüfusun ülkeden göçü doğum oranlarının düşmesine de neden olmuştur.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ülke topraklarının %11'i tarıma elverişli arazilerden, %25'i ise meralardan oluşmaktadır. Ülkenin %34'ü ise ormanlık arazidir.

Gürcistan, dünyadaki en zengin manganez yataklarından birine sahiptir. Toplam rezervlerin 222 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Ancak yine de talebin azalması ve enerji maliyetlerindeki yüksek artışlar gibi sorunlarla yüz yüzedir.

Gürcistan ayrıca bakır ve demir cevherlerine, obsidian, arsenik ve akik taşı gibi minerallere de sahiptir. Ülkede yaklaşık 300 milyon ton kömür rezervi bulunmakla birlikte, Gürcistan kömürü yeterli kalitede değildir.

Gürcistan enerji kaynakları açısından yetersiz olduğundan bu açığını ithalatla gidermeye çalışmaktadır. Gürcistan'ın doğusunda bazı petrol yatakları bulunmaktadır. Bilinen petrol rezervi 35 milyon varil civarındadır. Petrol ihtiyacının bir kısmı İran'dan ithal edilerek karşılanmaktadır. Ayrıca doğal gazın da yeterli miktarlarda olmayışı Gürcistan'ı, Rusya ve Türkmenistan'dan ithalata bağımlı kılmaktadır.

Gürcistan, önemli maden suyu kaynaklarına sahiptir. En bilinen kaynaklar ülkenin ortasındaki Borjomi'de bulunmaktadır. Bu bölgede bir Gürcü-Hollanda ortak yatırım şirketinin hem iç tüketim hem de ihracata yönelik üretim gerçekleştiren iki şişeleme fabrikası bulunmaktadır. Dünyanın sayılı su kaynaklarına sahip olan Gürcistan kaynaklarının yalnızca yaklaşık % 10'unu kullanmaktadır. Gelecekte ülkede bu alanda çok önemli iş fırsatları doğması beklenmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	17,48	15,73	16,16	18	19,64	21,32	23,14	25,08
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	5	-6,1	3,5	5,8	5,5	5,2	5,2	5,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	4 694	4 248	4 361	4 852	5 294	5 751	6 251	6 782
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,9	5,2	3,8	2,7	2,7	3	3	3
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-5,5	-12,3	-11,5	-8	-6,6	-5,9	-5,7	-5,6
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	29,3	27,2	24,1	24,7	24,2	24,5	24,9	24,6
Nüfus (milyon)	3,72	3,7	3,71	3,71	3,71	3,71	3,7	3,7

Kaynak: IMF

Komünizm döneminde SSCB ülkeleri içinde en güçlü ekonomiye sahip olan Gürcistan, birliğin dağılmasının ardından ekonomisinde ciddi sorunlarla ve istikrarsızlıkla karşı karşıya kalmıştır. Bağımsızlığa geçişle birlikte ülkenin sanayi sektörünün GSYİH'daki payı azalırken, hizmet sektörünün payı artış göstermiştir. Ülkenin sanayi tesislerinin büyük çoğunluğu teknolojisi eskidiği için atıl durumdadır. Sanayi sektörü üretimi çok az sayıdaki işletmenin faaliyetlerine dayanmaktadır. Ülkedeki mevcut 2800 sınai işletmesinden yalnızca 50'si toplam üretimin %75'ten fazlasını üretmektedir. Özelleştirme süreci ve Gürcistan'ın son dönemde imzaladığı ekonomik anlaşmaların da etkisi ile sanayi sektörüne doğrudan yabancı yatırım girişi gözlenmektedir. Ayrıca tarım da ekonomide hala önemli bir sektör durumundadır.

Sovyetler Birliği'ne dahil olan diğer ülkelerin bağımsızlıklarını kazandıktan sonra yaşadıkları ekonomik sorunların benzerlerini yaşayan Gürcistan, bunlara ilave olarak ticaret yollarını bozan bir iç savaş yaşamış ve bu nedenle de bazı ilave sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bağımsızlık sonrasında ekonomide yaşanan çöküş çok hızlı ve şiddetli olmuştur. Ekonomide yaşanan hızlı çöküşün nedenleri tarım ve sanayi sektörlerinde önemli miktarda üretim düşüşleri, Abazya'da yaşanan savaş nedeni ile Rusya'ya ulaşan ticari yolların kapanması olmuştur. Yaşanan ekonomik sorunlar pek çok firmanın kapanmasına neden olmuştur. Ülke, batıdan gelen insani yardımlarla ayakta kalabilmiştir. Ekonomik faaliyetlerin yaklaşık yarısı kayıt dışı hale gelmiştir.

Kayıt dışı ekonomi ülkenin büyüme performansı ile ilgili sağlıklı verilere ulaşılmasını engellemektedir. Ülkenin İstatistik Kurumu tarafından Gürcistan'ın GSYİH'sının yaklaşık %30'una tekabül eden bir miktarda kayıt dışı ekonomisi olduğu belirtilmektedir. Ancak IMF göstergelerine göre kayıt dışı ekonominin büyüklüğü GSYH' nın %60'ı kadardır. Bu denli büyük miktardaki kayıt dışı ekonomi, ülkenin geniş kapsamlı bir ekonomik büyüme gerçekleştirmesinin önündeki en önemli engeldir.

IMF verilerine göre 2019 için sabit fiyatlarla GSYİH büyümesi, güçlü ihracat ve sanayi üretimi nedeniyle % 5 olarak gerçekleşen Gürcistan ekonomisi Dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi

küresel salgın covid-19 nedeniyle 2020 yılında % 6,1 oranında keskin bir daralma yaşamıştır. 2021 yılında % 3,5 ve 2022 yılında ise % 5,8 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Ülkede kişi başına düşen milli gelir 2019 yılı için cari fiyatlarla 4.694 ABD Dolar, 2020 yılında ise % 10,4 lük düşüşle 4.248 ABD Doları olmuştur. 2021 ve 2022 yıllarında ise sırasıyla 4.361 ABD Doları ve 4.852 ABD Doları olacağı tahmin edilmektedir.

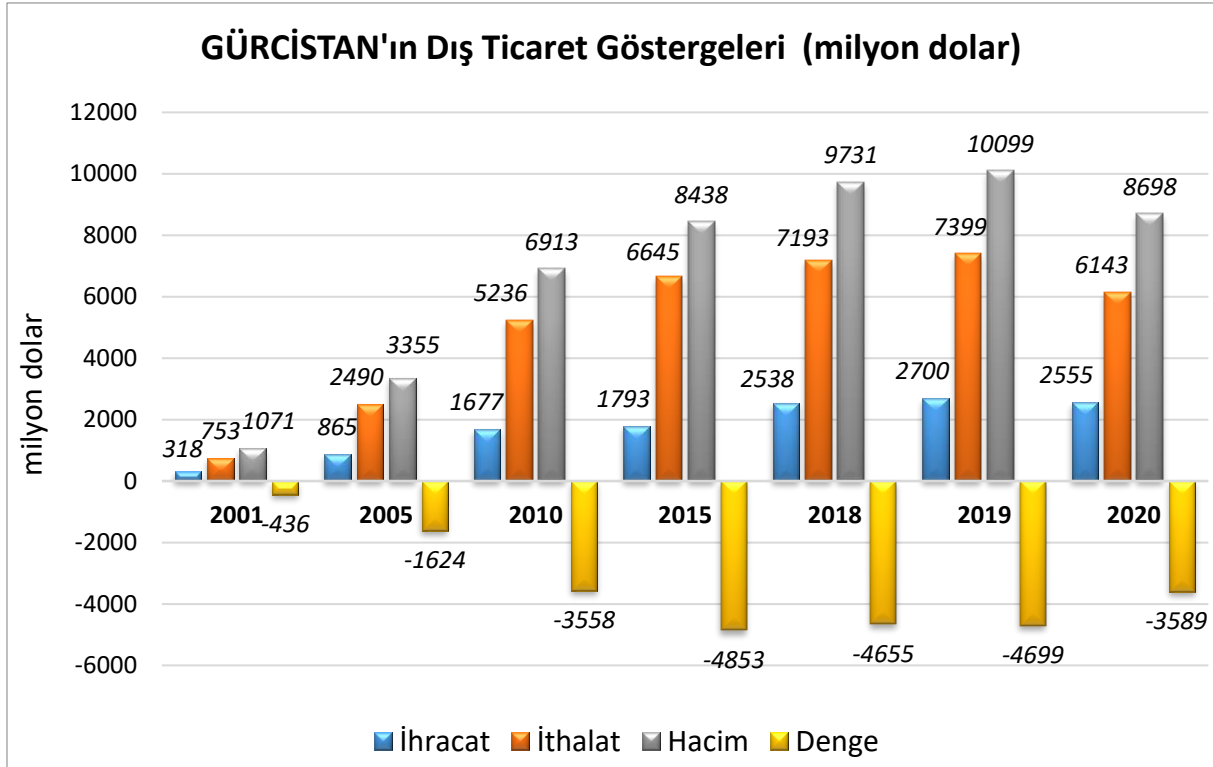
Ülkenin GSYİH'sı cari fiyatlara göre 2020 yılında % 11 oranında azalarak 15,7 milyar dolar, 2021 yılında 16,1 ve 2022 yılında ise 18 milyar dolar olması beklenmektedir.

2020 yılında % 5,2 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2021 yılında % 3,8 ve 2022 yılında ise % 2,7 olacağı tahmin edilmektedir. Cari ödemeler dengesinin GSYİH'ya oranı 2020 yılında % 12,3 oranında açık verirken 2021 yılında % 11,5 ve 2022 yılında ise % 8 oranında açık vermesi beklenmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Gürcistan'ın ihracat yaptığı başlıca ülkeler Çin(%18,7), Rusya(%16,1) ve Bulgaristan(%12,2) 'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %7 pay ile 4. sırada yer almaktadır.

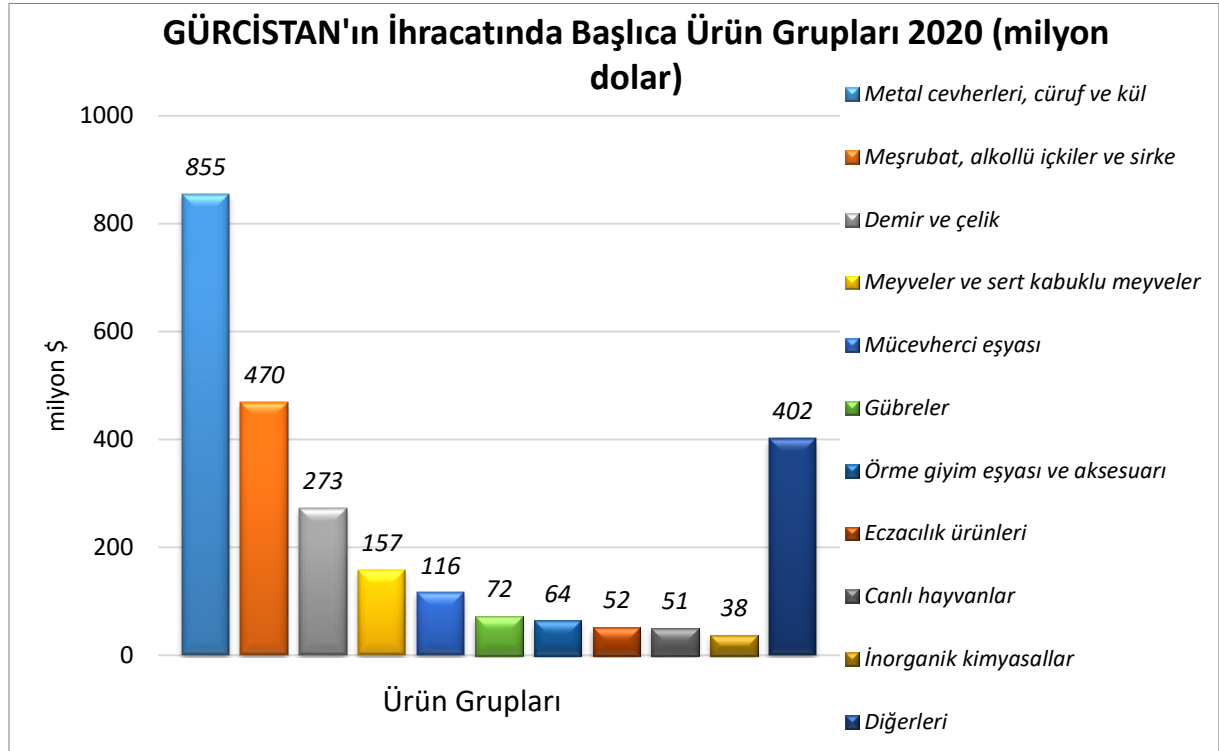
Ülkenin 2020 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler Bakır Cevheri (%29,1), Ferro alıyalar (%9,7) ve Taze üzüm şarabı-üzüm şırası (%8,2).

2020 ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler arasında Türkiye % 20,5 ile 1. Sırada, Rusya %14,3 ile 2.sırada, Çin ise %10,9 ile 3.cü sırada yer almaktadır.

2020 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise Petrol Yağları-Petrol gazları (% 13,5) ve Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) (%4,6) yer almaktadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

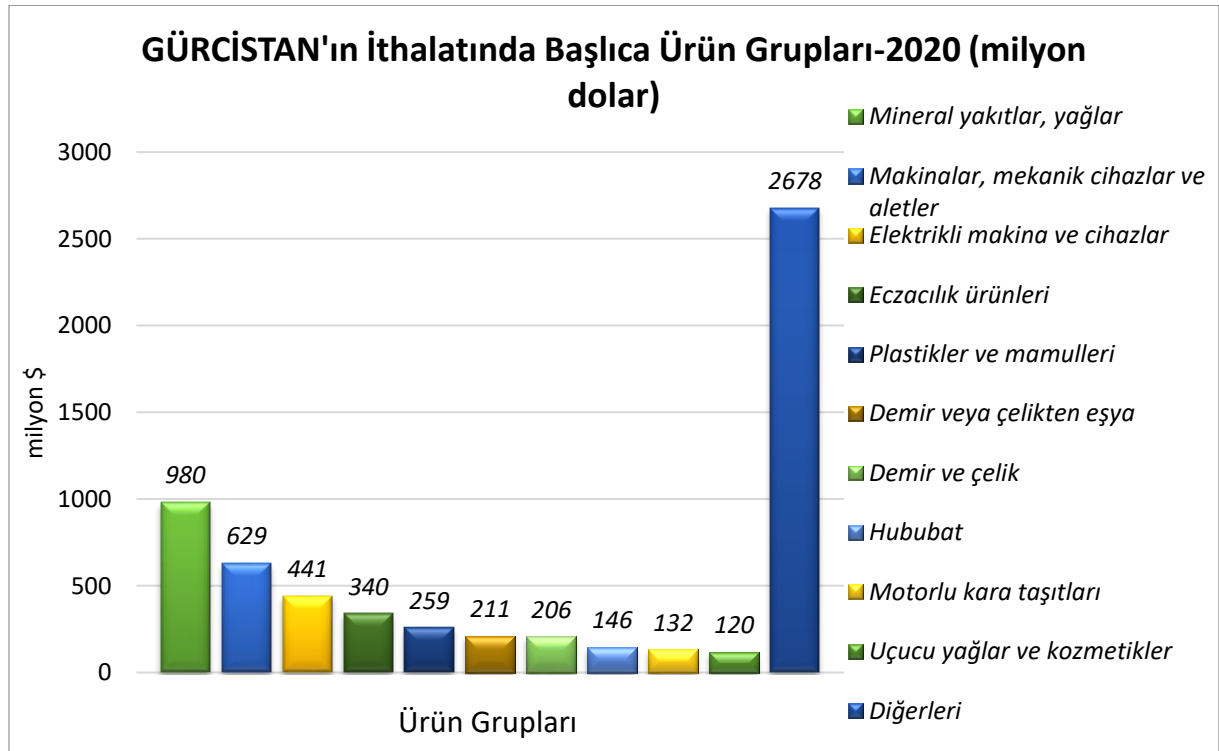
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

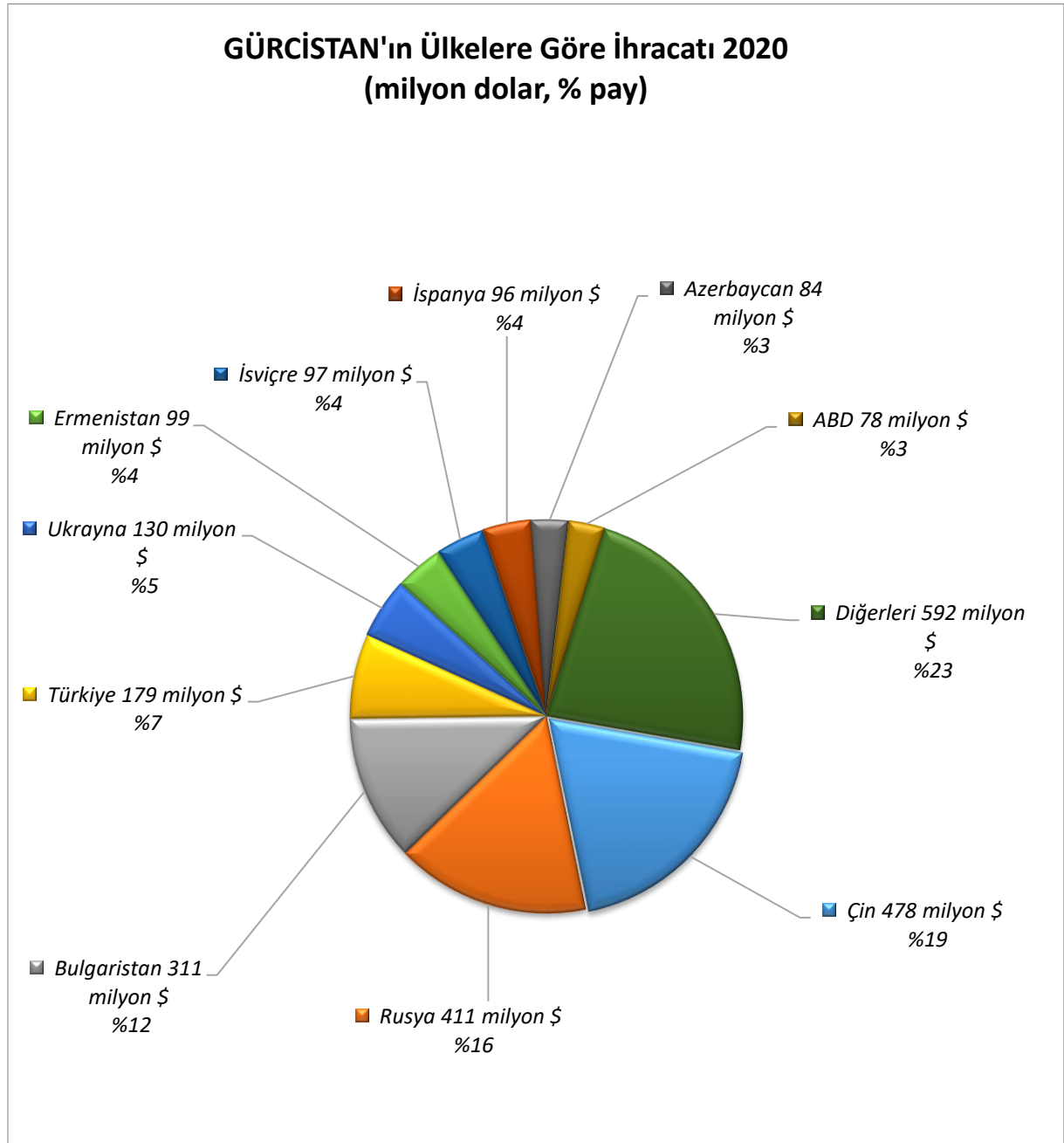

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

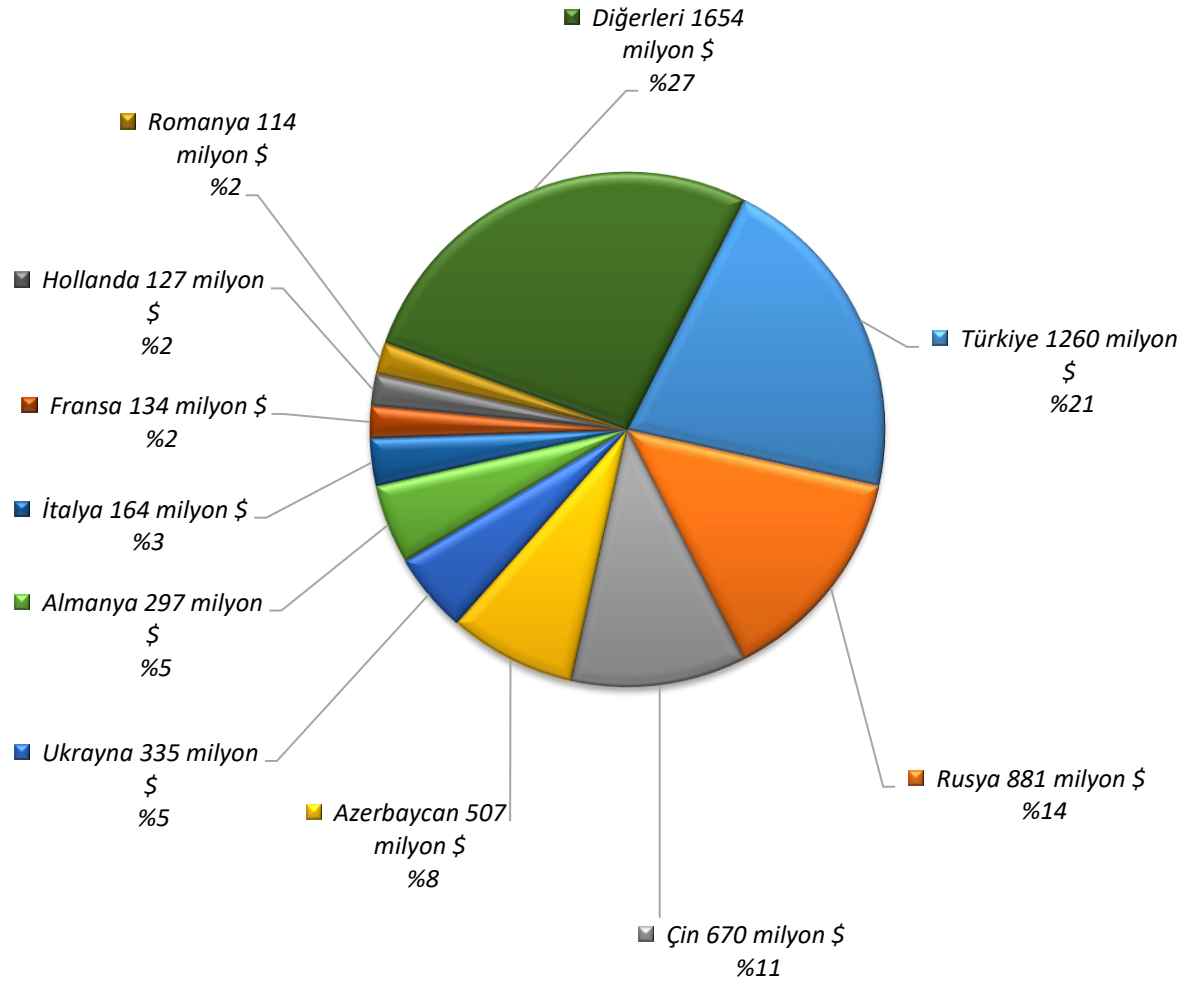

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

GÜRCİSTAN'ın Ükelere Göre İthalatı 2020 (milyon dolar, % pay)

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Gürcistan 2019 yılında topladığı 1 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırım miktarı ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 87. sırada yer almaktadır. Ülke 2017-2019 döneminde ise toplam 7 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım çekebilmiştir. Gürcistan 2019 yılı itibariyle 19 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile de dünyada 95. sırada yer almaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

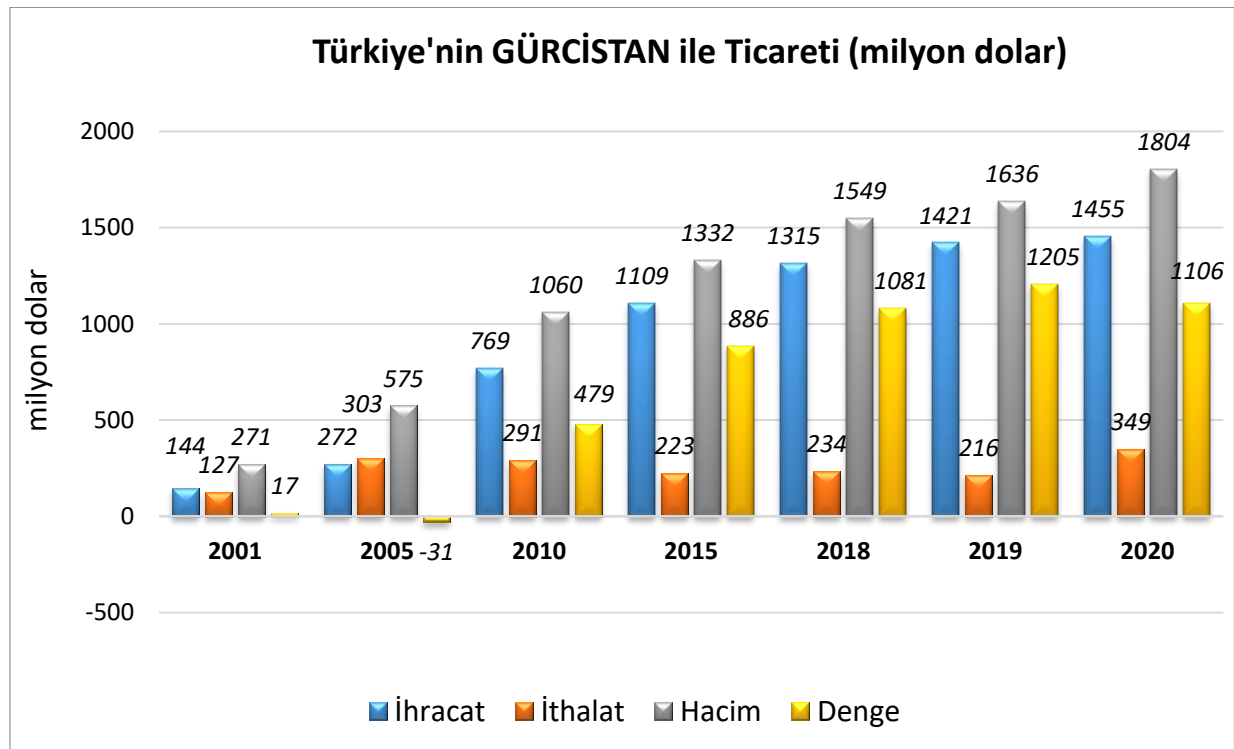
Genel Durum

Türkiye'nin 2020 yılında Gürcistan'a yapmış olduğu ihracat, bir önceki yıla göre % 2,4 artış göstererek 1,45 milyar dolar olmuştur. Gürcistan 2020 yılında ihracat yaptığımız ülkeler arasında 28. sırada yer almaktadır. Aynı yıl Gürcistan'dan yapmış olduğumuz ithalat ise bir önceki yıla göre % 62 artarak 349 milyon dolar olmuş ve ithalat yaptığımız ülkeler arasında 60. sırada yer almaktadır.

Ülkemizin Gürcistan'a ihracatındaki başlıca ürünler Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, 10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ve Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) olarak sıralanmaktadır.

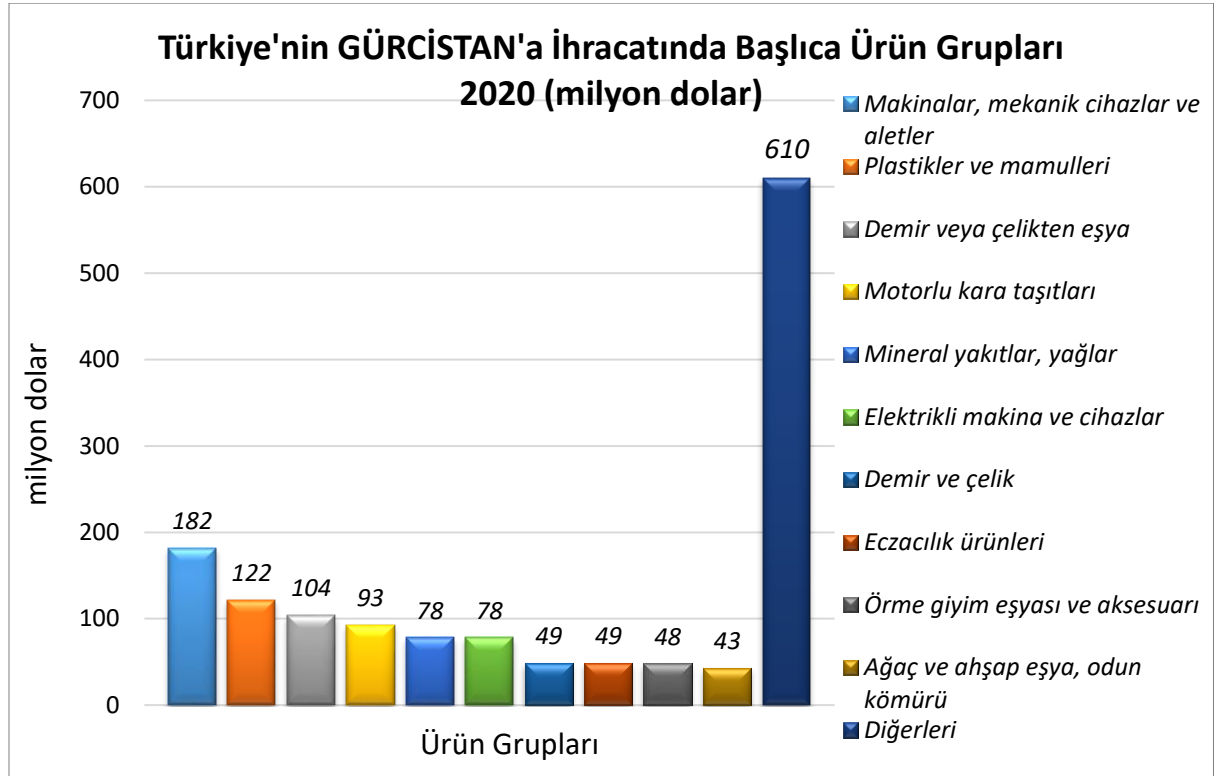
2020 yılı baz alındığında Gürcistan ile ticaretimizde ülkemizin 1,1 milyar dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

Türkiye-Gürcistan Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

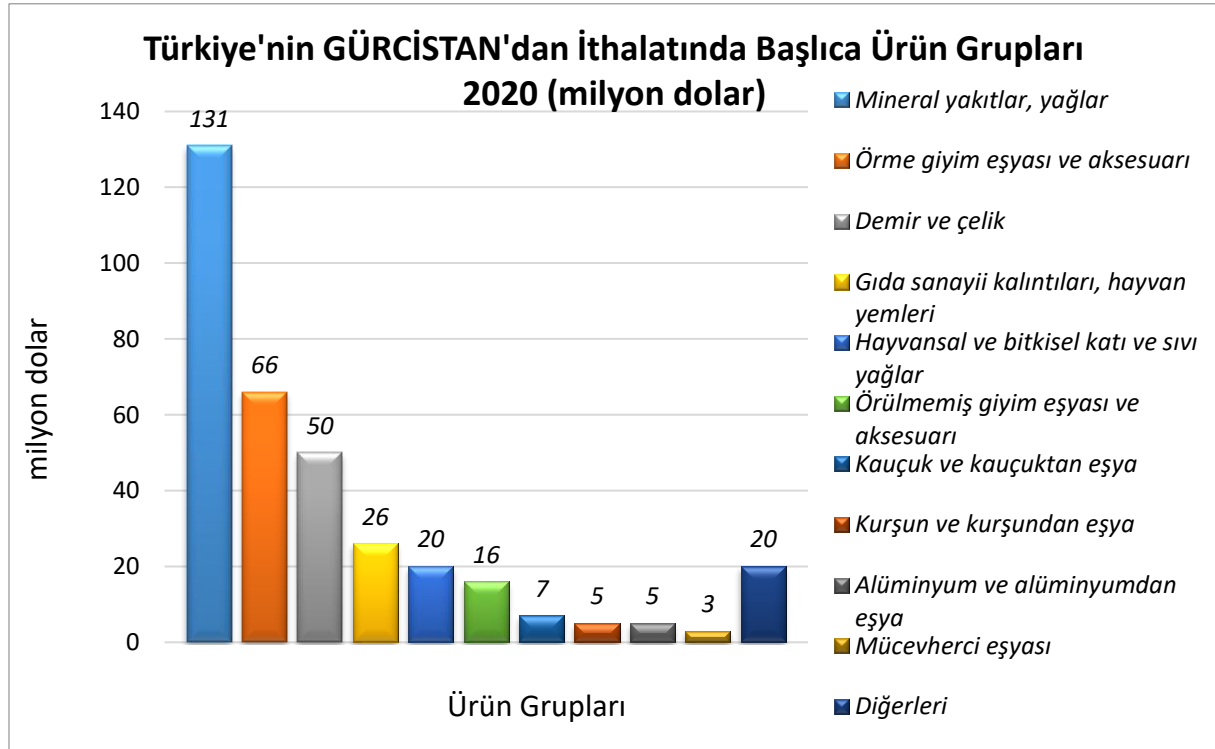
Türkiye'nin Gürcistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Gürcistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Gürcistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		2 538 234	2 699 657	2 554 547	100	-5,4
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	493 699	651 606	743 827	29,1	14,2
7202	Ferro alaşımlar	346 729	302 965	247 311	9,7	-18,4
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	184 421	222 117	209 482	8,2	-5,7
2201	Sular (tabii ve suni mineral sular ve gazlı sular dahil) (tatlandırıcısız, lezzetlendirilmemiş)	119 157	133 713	116 770	4,6	-12,7
2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	0	15 275	107 570	4,2	604,2
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	99 323	102 860	107 327	4,2	4,3
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	64 410	72 832	97 572	3,8	34
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	50 028	65 431	94 306	3,7	44,1
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	101 877	94 838	72 268	2,8	-23,8
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	102 804	122 363	47 800	1,9	-60,9
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	37 630	38 574	39 871	1,6	3,4
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcılı, lezzetlendirilmiş)	27 889	27 103	31 262	1,2	15,3
0102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	28 227	22 378	27 869	1,1	24,5
0809	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	7 860	12 922	24 090	0,9	86,4
0104	Canlı koyun ve keçiler	4 138	13 831	20 700	0,8	49,7

Kaynak: Trademap

EK-2: Gürcistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		7 193 193	7 398 894	6 143 458	100	-17
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	862 766	749 239	490 734	8	-34,5
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	262 282	348 298	336 191	5,5	-3,5
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	247 970	312 312	281 258	4,6	-9,9
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	180 321	211 156	164 981	2,7	-21,9
1001	Buğday ve mahlut	149 855	105 082	111 864	1,8	6,5
2716	Elektrik enerjisi	43 188	81 201	77 217	1,3	-4,9
2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purlolar, sigarillolar ve sigaralar	107 412	69 541	70 307	1,1	1,1
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	84 246	69 048	62 709	1	-9,2
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	66 531	69 984	59 224	1	-15,4
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	59 148	61 648	55 373	0,9	-10,2
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	62 453	50 347	51 207	0,8	1,7
7214	İnşaat demiri	82 882	57 090	50 346	0,8	-11,8
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	63 041	28 815	49 488	0,8	71,7
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	60 536	59 275	48 779	0,8	-17,7
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	52 624	49 549	47 605	0,8	-3,9

Kaynak: Trademap

EK-3: Gürcistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% , 2020)	Değişim (% , 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		2 538 234	2 699 657	2 554 547	100	-5,4
1.	Çin	181 349	208 386	477 661	18,7	129,2
2.	Rusya	400 838	462 778	410 962	16,1	-11,2
3.	Bulgaristan	249 984	281 833	310 666	12,2	10,2
4.	Türkiye	226 324	193 694	179 226	7	-7,5
5.	Ukrayna	119 076	165 273	129 697	5,1	-21,5
6.	Ermenistan	105 599	98 388	98 932	3,9	0,6
7.	İsviçre	62 483	71 658	96 875	3,8	35,2
8.	İspanya	65 818	45 027	95 912	3,8	113
9.	Azerbaycan	165 832	133 464	84 445	3,3	-36,7
10.	ABD	157 778	129 601	78 239	3,1	-39,6
11.	Almanya	46 980	54 532	59 961	2,3	10
12.	Özbekistan	58 723	67 723	42 998	1,7	-36,5
13.	Kazakistan	42 695	50 907	36 195	1,4	-28,9
14.	Beyaz Rusya	23 158	37 302	35 834	1,4	-3,9
15.	İtalya	40 486	39 735	34 664	1,4	-12,8

Kaynak: Trademap

EK-4: Gürcistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% , 2020)	Değişim (% , 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		7 193 193	7 398 894	6 143 458	100	- 17
1.	Türkiye	1 271 454	1 399 652	1 259 531	20,5	- 10
2.	Rusya	945 728	924 264	881 379	14,3	-4,6
3.	Çin	753 401	806 568	670 498	10,9	-16,9
4.	Azerbaycan	534 032	598 028	507 137	8,3	-15,2
5.	Ukrayna	449 279	366 456	334 888	5,5	-8,6
6.	Almanya	320 951	408 672	297 284	4,8	-27,3
7.	İtalya	191 288	204 222	163 511	2,7	-19,9
8.	Fransa	172 569	197 911	134 457	2,2	-32,1
9.	Hollanda	140 364	134 767	127 422	2,1	-5,5
10.	Romanya	195 580	204 607	113 737	1,9	-44,4
11.	Polonya	119 521	145 452	111 115	1,8	-23,6
12.	BAE	123 323	151 433	101 899	1,7	-32,7
13.	Bulgaristan	162 793	115 758	99 188	1,6	-14,3
14.	İspanya	87 725	98 968	81 204	1,3	-17,9
15.	Türkmenistan	170 635	104 112	72 159	1,2	-30,7

Kaynak: Trademap

Ek-5: Türkiye'nin Gürcistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		1 315 135	1 420 522	1 454 940	100	2,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	16 828	55 330	67 597	4,6	22,2
8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5 085	26 495	51 974	3,6	96,2
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	17 060	19 419	43 628	3	124,7
8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	7 669	7 529	39 448	2,7	423,9
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	42 059	37 682	37 907	2,6	0,6
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	30 283	34 787	26 731	1,8	-23,2
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı (örme), giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarının parçaları (örme)	17 748	23 143	24 062	1,7	4
7604	Aluminyumdan çubuklar ve profiller	23 163	21 957	22 171	1,5	1
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	25 725	24 561	21 287	1,5	-13,3
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	26 034	26 829	20 533	1,4	-23,5
3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	25 142	25 234	20 520	1,4	-18,7
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	24 810	28 530	19 947	1,4	-30,1
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	14 561	11 264	19 466	1,3	72,8
4410	Ağaçtan ve diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (OSB), vb. levhalar	25 562	25 451	19 443	1,3	-23,6
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	27 862	35 725	19 000	1,3	-46,8

Kaynak: Trademap

Ek-6: Türkiye'nin Gürcistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		233 872	215 645	348 860	100	61,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	40	1 970	123 792	35,5	6183,9
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	22 834	22 198	40 987	11,7	84,6
7202	Ferro alyajlar	34 651	19 118	33 957	9,7	77,6
2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	24 986	33 021	25 991	7,5	-21,3
1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	14 068	13 693	20 094	5,8	46,7
6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	2 774	1 652	18 895	5,4	1043,8
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	23 305	29 116	13 313	3,8	-54,3
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	260	5 499	7 302	2,1	32,8
2716	Elektrik enerjisi	8 589	6 484	7 109	2	9,6
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	3 214	8 210	7 013	2	-14,6
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	2 633	4 820	6 724	1,9	39,5
7801	İşlenmemiş kurşun	4 799	6 370	5 230	1,5	-17,9
7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	1 107	3 050	4 148	1,2	36
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	1 531	2 674	3 176	0,9	18,8
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	114	696	2 842	0,8	308,3

Kaynak: Trademap